

V tejto časti nájdete informácie o príslušnosti súdov v občianskych a trestných veciach v Rakúsku.

Príslušnosť súdov

V zásade sa každý súd zaoberá všetkými druhmi právnych vecí.

V najväčších rakúskych mestách existujú aj špecializované súdy:

vo Viedni je 5 súdov špecializovaných na veci občianske, trestné, obchodné (2 súdy) a na veci pracovnoprávne a sociálne,

v Grazi sa 2 súdy špecializujú na trestné veci a ostatné právne veci.

Pracovnoprávne veci, teda občianske spory súvisiace s pracovným pomerom, vymedzené v § 50 zákona o Súde pre pracovné a sociálne veci (Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz – ASGG), sa riešia v osobitnom konaní. Toto konanie zodpovedá občianskoprávnemu konaniu doplnenému o osobitné pravidlá.

V pracovnoprávných veciach sú v prvom stupni príslušné krajiniské súdy (vo Viedni Súd pre pracovné a sociálne veci), v druhom stupni vyššie krajiniské súdy a v konečnom stupni Najvyšší súd. Rozsudky vynášajú senáty, ktoré na každom stupni tvorí jeden alebo viacero sudcov z povolania, jeden laický sudca zastupujúci zamestnávateľov a jeden zamestnanecov.

Odvolaacie konanie v pracovnoprávnom spore zodpovedá odvolaciemu konaniu v občianskoprávných sporoch, má však menej obmedzení pre odvolací postup. Napríklad v pracovnoprávných veciach je preskúmanie Najvyšším súdom – nezávisle od hodnoty sporu – prípustné vždy, keď ide o právnu otázku zásadného významu.

Obchodné veci, teda právne spory vymedzené v § 51 zákona o súdnej právomoci (Jurisdiktionsnorm – „JN“), v ktorých je účastníkom sporu podnikateľ, sa riešia v občianskoprávnom konaní s niekoľkými menšími úpravami. V obchodných veciach, v ktorých rozhodujú senáty, je však v prvom a druhom stupni (nie však na Najvyššom súde) členom senátu aj laický sudca zastupujúci podnikateľov.

V **nesporových konaniach** sa rozhoduje o záležitostiach súkromného práva, ktoré sa v dôsledku ich osobitného charakteru (sú to najčastejšie zmierovacie konania, konania o opatrovníckych právach alebo konania, pri ktorých spravidla nestoja proti sebe dve strany s rozdielnymi záujmami) riešia (porovnateľne s dobrovoľnou súdnou príslušnosťou) touto formou konania.

V nesporových konaniach rozhodujú v prvom stupni v prevažnej väčšine prípadov okresné súdy, v druhom stupni krajiniské súdy a v konečnom stupni Najvyšší súd. V prvom stupni rozhodujú buď samosudcovia alebo súdni úradníci (osobitne vyškolení), na druhom a treťom stupni senáty zložené z troch alebo piatich sudcov z povolania.

Odvolaacie konanie v nesporových konaniach je porovnateľné s občianskoprávnym konaním. V dôsledku osobitného charakteru týchto konaní však platí menej obmedzení pre odvolací postup. V obmedzenom rozsahu je možné – nad rámec návrhov a podaní v prvom stupni – predložiť v druhom stupni aj nové skutočnosti.

Vzhľadom na rozmanitosť vecí prerokúvaných v týchto konaniach možno v rôznych materiáloch často nájsť aj rôzne osobitné ustanovenia.

Správne súdnictvo

Od 1. januára 2015 rozhodujú v Rakúsku o správnych veciach v prvom a konečnom stupni príslušné správne orgány. Proti ich rozhodnutiam možno podať sťažnosť na správnom súde (spolkovom alebo krajiniskom). Za určitých podmienok možno požiadať Najvyšší správny súd o preskúmanie rozhodnutí správnych súdov, ktoré rozhodujú vo veci samotnej.

Ostatné súdnictvo

Osobitné postavenie

„Verejnoprávne súdy“, t. j. Ústavný súd a Najvyšší správny súd, majú v rakúskom justičnom systéme osobitné postavenie. Sú to síce nezávislé súdy, nie sú však – a rovnako ani správne súdy zriadené od 1. januára 2014 – začlenené do rezortu justície. Ústavný súd a Najvyšší správny súd sú organizačne samostatné. Obidva majú sídlo vo Viedni a majú územnú príslušnosť na celom spolkovom území.

Aj funkčne sú oddelené od všeobecných súdov. Nerozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach (ani ako odvolacie súdy), ale majú osobitné úlohy v oblasti verejného práva. Od 1. januára 2015 majú strany v konaní pred všeobecným súdom za určitých podmienok možnosť požiadať Ústavný súd o zrušenie zákona alebo nariadenia.

Ústavný súd

Prvotnou úlohou Ústavného súdu je kontrolovať dodržiavanie ústavy. K tomu patria aj základné práva. Predovšetkým je povolaný, aby skúmal ústavnosť nasledujúcich zákonov, nariadení a rozhodnutí:

- spolkových a krajiniských zákonov,
 - nariadení vydávaných správnymi orgánmi,
 - konečných rozhodnutí (Bescheide) správnych orgánov.
- Ústavný súd ich môže v prípade potreby zrušiť.

Na rozdiel od ostatných súdov sudcovia Ústavného súdu vykonávajú svoje funkcie ako honorárni sudcovia, a nie ako sudcovia z povolania. Členmi súdu môžu byť iba vynikajúce osobnosti, ktoré už dosiahli úspešnú právnickú kariéru v inej funkcii. Sudcovia Ústavného súdu vykonávajú svoje funkcie prevažne na čiastočný pracovný úväzok, a môžu naďalej vykonávať svoje predchádzajúce povolanie (napr. ako sudcovia alebo univerzitní profesori; nemôžu však byť úradníkmi štátnej správy, ktorí na tento účel musia byť uvoľnení z výkonu svojich oficiálnych povinností). Ústavný súd sa zvoláva len na „zasadania“, ktoré sa obvykle konajú štyrikrát za rok.

Najvyšší správny súd

Úlohou Najvyššieho správneho súdu je **kontrola zákonnosti celej verejnej správy** s výnimkou nariadení, ktoré môže preskúmať alebo zrušiť len Ústavný súd. Najvyšší správny súd v prvom rade preskúmava nezákonnosť rozhodnutí správnych súdov.

Právne databázy

Všeobecné informácie o **justičnom systéme v Rakúsku** sú uvedené na domovskej stránke portálu rakúskej justície.

Je prístup do databázy bezplatný?

Áno.

Súvisiace odkazy

[Príslušnosť súdov – Rakúsko](#)

Posledná aktualizácia: 25/04/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.